

Sedmnáctá Mezinárodní olympiáda v lingvistice

Jongin (Korejská republika), 29. července – 2. srpna 2019

Řešení úloh soutěže jednotlivců

Úloha č. 1. Slovosled:

- (O) V- l_S (S = podmět; O = předmět; V = přísudek)
- (O₁) V₁- l_S (O₂) V₂- l_S
- (O₁) V₁- l_{S_1} -a (O₂) V₂- l_{S_2} (S₁ ≠ S₂)
- N₁-a N₂-a 'N₁ a N₂' (N = podstatné jméno)

před samohláskou: **b** > **w**

V některých slovesech podléhá samohláska v poslední slabice kořena asimilaci k samohlásce v první slabice koncovky.

S	l_S (S ₁ = S ₂)	l_S		
		minulý čas	přítomný čas	budoucí čas
1. os. jedn. č.	-en-i	-aan	-iin	-an-iin
2. os. jedn. č.	-en-eb		-eeb	-an-eeb
3. os. jedn. č. r. m.	-en-e	-oon	-een	-an-een
3. os. jedn. č. r. ž.	-en-u	-een	-uun	-an-uun
1. os. mn. č.	-en-ub		-uub	-an-uub
3. os. mn. č.	-en-ib		-iib	-an-iib

- (a) 12. **Om benu aneen.** *Vzala si chléb a snědla ho.*
 13. **Munuuna wunuub.** *Ona přichází a my odcházíme.*
 14. **Wingkiiwa wengamburuun.** *Oni zpívají a ona slyší.*
 15. **Anon ye weng wengamberenib yee-daraniib.** *Oni uslyší psa a vstanou.*
 16. **Oon wedmaniina karub wedmaneeb.** *Já uvidím rybu a ty uvidíš muže.*
 17. **Ok wedmeena aniin.** *On vidí vodu a já ji piju.*
- (b) 18. *My odejdeme a oni přijdou.* **Wananuuwa mananiib.**
 19. *Já беру прасе a on bere rybu.* **Awon biina oon been.**
 20. *Uviděl vodu a dům a uslyšel psa.* **Oka ambiwa wedmene anon ye weng wengamboroon.**
 21. *Jíš chléb a zpíváš.* **Om aneneb wingkeeb.**

Úloha č. 2. Slovosled: A N (A = přídavné jméno, N = podstatné jméno).

Barvy:	#FFFFFF	#FF0000	#964B00	#000000
zvířata	muent-er'ery		s'erkt-er'ery	ler'erg-ery
stromy		pekoy-ar'		lo'og-ar'
kulaté věci	muench-erh	perkery-erh		
všechno	muench-ey		s'okt-oy	lo'og-ey

- (a)
1. muencherh rohkuen	G. <i>bílý míč</i>
2. perkeryerh holehl 'wernerh	M. <i>červený lískový ořech</i>
3. muencherh nerhpery	D. <i>bílá bobule</i>
4. s'erakter'ery ch'eeshah	A. <i>hnědý pes</i>
5. muenchar' pyaap'	H. <i>bílý keř manzanity</i>
6. pekoyar' tepoo	K. <i>červený strom</i>
7. luuehlson' nerhpery	N. <i>fialová bobule</i>
8. muenchey cheek'war	I. <i>bílá židle</i>
9. muent'er'ery ch'eeshah	F. <i>bílý pes</i>
10. ler'ergery cher'ery	C. <i>černý medvěd</i>
11. 'errwerhson' slekwoh	L. <i>trávově zelená košile</i>
12. muent'er'ery puuek	P. <i>bílý jelen</i>
13. lo'ogey slekwoh	O. <i>černá košile</i>
14. s'oktoy no'oy	E. <i>hnědá bota</i>
15. 'wer'errgerchson' cher'ery	J. <i>oranžový medvěd</i>
16. lo'ogey no'oy	B. <i>černá bota</i>
17. tegee'n nerhpery	R. <i>žlutá bobule</i>
18. skoyon rohkuen	Q. <i>modrý míč</i>
- (b)
19. muencherhl	V. <i>mléko</i>
20. 'wer'errgerch	W. <i>olše</i>
21. luuehl	X. <i>divoký kosatec</i>
22. ler'ergerh	T. <i>kávové zrno</i>
23. pekoyek	U. <i>kev</i>
24. skoyon	Y. <i>nebe</i>
25. tegee'n	S. <i>kanárek</i>
- (c)
26. **'errwerh** — *tráva*
 27. **ler'ergerh rohkuen** — *černý míč*
 28. **perkeryer'ery ch'eeshah** — *červený pes*
 29. **pyerrp't'ery ch'eeshah** — *červenohnědý pes*
- (d)
30. *fialový jelen* — **luuehlson' puuek**
 31. *bílá bota* — **muenchey no'oy**
 32. *žlutý míč* — **tegee'n rohkuen**
 33. *černý strom* — **lo'ogar' tepoo**

Úloha č. 3. Píše se zprava doleva.

- [v písmě knižní pahlaví] ↔ [vědecká transliterace]:

ا	ʾ, A, h	ل	n, r, w, ' (with apostrophe)	س	s
ب	b	ز	z	ط	c, p
د	d, g, y, Z	ك	k	ش	š
ه	E	ل	l	ت	t
		م	m		

- [[ligatures]]:

دو ← د+و	دو ← د+و	دو ← د+و	دو ← د+و
دو ← د+و+و	دو ← د+و	دو ← د+و	دو ← د+و+و+و
دو ← د+و	دو ← د+و+و+و	دو ← د+و	دو ← د+و
دو ← د+و+و+و	دو ← د+و+و	دو ← د+و	دو ← د+و
دو ← د+و	دو ← د+و+و+و	دو ← د+و	دو ← د+و
	دو ← د+و	دو ← د+و	دو ← د+و

- [vědecká transliterace] ↔ [transkripce]:

ا	∅, ā	ك	k, -g	ت	t, -d, h
ب	b	ل	l, r	و	w, ō, u, ū
ج	č, -z	م	m	ي	ǰ, -y, ī
د	d, -y, ē	ن	n	ز	z
گ	g	ر	r	'	-∅
ه	h, x	س	s	—	a, e, i
		ش	š		

(a)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
E	CC	G	Y	D	CC	K	S	V	L	I	Z	P	DD	O	M	B
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
F	X	C	BB	V	AA	J	T	Q	H	T	U	W	R	A	F	N

(b) U. اهرمان = اهرمان 'hlmn' Ahreman 'zlý duch'.

- (c) EE. بائبشن b^ʾnbšn' bāmbišn královna
 FF. اهرمان ch^ʾl čahār čtyři
 GG. اهرمان tl tar přes, skrz
 HH. اهرمان h^ʾk' xāk země, prach
 II. اهرمان hwn' xōn krev
 JJ. اهرمان hwk' hūg prase

(d)

KK. DKRA اهرمان LL. dlwnd اهرمان MM. stwl اهرمان NN. cmbll اهرمان

Úloha č. 4. $\overset{R}{\downarrow}C_1VC_2$ (V je přízvučná samohláska)

- severní dialekt: $R = C_1VC_2$, ale
 - $C_1 = C_2 \Rightarrow R = C_1V$
 - před C_1 stojí samohláska $\Rightarrow R = C_2$
- pobřežní dialekt: $R = C_1V_1C_2V_2$, ale
 - $\neg\exists V_2 \Rightarrow R = C_1V_1C_2$
 - $\exists V_2 \wedge C_2 \in \{C_1, \mathbf{k}, \mathbf{g}, \mathbf{\eta}, \mathbf{w}\} \Rightarrow R = C_1V_1$

(C_1, C_2 jsou souhlásky; V, V_1, V_2 jsou samohlásky)

Odpovědi:	severní dialekt	pobřežní dialekt
etaleŋa	etaŋleŋa	etaleleŋa
jaga	jagjaga	jajaga
gasírana	garsírana	gasirasírana
daramota	daratmota	daramotamota
pɔwna	pɔwpɔwna	pɔwpɔwna
ertɔpa	ertɔptɔpa	ertɔpatɔpa
dabuka	dakbuka	dabubuka
ŋuŋim	ŋuŋuŋim	ŋuŋuŋim
igónŋ	iŋgónŋ	igónŋgɔŋ

Úloha č. 5. Pravidla:

- slovosled:

– $A(T) \text{ n} \acute{u} B$ (‘A je B’/‘A byl B’, T = čas: $\begin{cases} \text{cí} & (\text{minulý čas}) \\ \emptyset & (\text{budoucí čas}) \end{cases}$)

– $S T V O (\text{lé}) L D$

(S = podmět, V = přísudek, O = předmět, L = místo, D = den)

* ‘vidět’ = $\gamma\epsilon\eta$ (O) lé

* po souhlásce: lé > é

	čas	‘právě’/‘za chvíli’	dnes	< 3 dny	> 3 dny
• čas:	minulý čas (V)	nô:	bê:	cí nô:	tò nô:
	budoucí čas (V)	nú	nú gé:	nú bóy	nú yú:

- 1. os. jedn. č.: n- + T/V

– nb > mb

– nk/ng > $\eta k/\eta g$

– nn > n

- po \hat{a} , \tilde{a} , \grave{a} : \acute{a} > \check{a}

Odpovědi:

- (a) 16. $bv\acute{u}s\grave{o}w \text{ n}\acute{u} f\grave{o} \text{ sh}\acute{e} \text{ nt}\acute{f}\acute{u}$. *Bvusow je pozitří.*
 17. $me \text{ n}\acute{u} \eta g\acute{e}$: $ny\acute{e}n \text{ k}\grave{\eta}k\acute{f}\acute{u} \text{ l}\acute{e} \text{ \acute{e}b\grave{e}n}$. *Dnes uvidím jam.*
 18. $wv\grave{u} \text{ t}\grave{o} \text{ n}\acute{o}$: $y\acute{e}n \text{ b}\acute{e}s\grave{e}n \acute{e} \text{ bv}\acute{u}mb\grave{o}n$. *V bvumbon nás viděl.*
 19. $b\acute{e}s\grave{e}n \text{ n}\acute{u} \text{ b}\acute{o}y \text{ t}\acute{o} \text{ f}\acute{o}w\acute{a}y \text{ bv}\acute{u}zh\acute{i}:\text{d}\acute{e}n$. *V bvuzhiden přijdeme na trh.*

- (b) $bvut\acute{f}u, bv\acute{u}\eta ka, bvuzhi, bvukema, bv\acute{u}\eta kaden, bvuzhiden, bvus\acute{o}w, bvumbon$.

- (c) 20. *V bvusow jsem pomohl muži.* $me \text{ nc}\acute{i} \text{ n}\acute{o}$: $n\acute{f}i \text{ d}\acute{i}\acute{e}ms\acute{e}n \text{ bv}\acute{u}s\grave{o}w$.
 21. *Zloděj právě ukradl jam.* $c\acute{o}\eta \text{ n}\acute{o}$: $c\acute{o}\eta \text{ k}\grave{\eta}k\acute{f}\acute{u}$.
 22. *V bvηkaden uslyším auto.* $me \text{ n}\acute{u} \text{ ny}\acute{u}$: $ny\acute{o}w \text{ mut}\acute{u} \text{ bv}\acute{u}\eta k\acute{a}:\text{d}\acute{e}n$.
 23. *Dnes žena zabije muže (jedn. č.).* $kw\acute{o}:\text{n} \text{ n}\acute{u} \text{ g}\acute{e}$: $y\acute{o} \text{ d}\acute{i}\acute{e}ms\acute{e}n \text{ \acute{e}b\grave{e}n}$.
 24. *Dnes tě muž viděl.* $d}\acute{i}\acute{e}ms\acute{e}n \text{ b}\acute{e}$: $y\acute{e}n \text{ w}\acute{o} \text{ l}\acute{e} \text{ \acute{e}b\grave{e}n}$.